

שיעורו השבועי של מרן
הראשון לציון הגאון הגדול
רבינו יצחק יוסף שליט"א

כותב השיעור: הרה"ג הרב יצחק לוי שליט"א

העיר	הדלקת הנרות	צאת השבת	רבינו תם
ירושלים*	19:12	20:24	21:20
תל אביב	19:30	20:21	21:17
חיפה	19:33	20:25	21:21
באר שבע	19:30	20:21	21:17

* לנזהרים 40 דקות לפני השקיעה

תוכן העניינים:

עמ' 1-4 השיעור השבועי

מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א

עמ' 5 פרשת קורח

הרה"ג רבי ברוך שרגא שליט"א

עמ' 5 משפטי ישראל

הרב ישראל לורי שליט"א

עמ' 6 חכמת הנפש

הרה"ג הרב י. ישראל לוגסי שליט"א

עמ' 6 לחיות בבריאות

פינת צמחי מרפא- צמח הלבנדר

עמ' 7 פניני מרן

סיפורים על גדלותו של מרן

עמ' 7 ישועות גדולות

סיפורים מהקוראים על ישועות

עמ' 8 אבות ובנים

מדור חינוך ע"י הרב י. יעקובסון

עמ' 8 הסקולה השבועית

חידת השבוע

על פרשת קורח

דיני הנאה מחילול שבת

מלאכה בבין השמשות

מהתורה, ואחר כך הספק התגלגל לדרבנן לענין אם מותר ליהנות מהתבשיל. אבל כותב הזית רענן שבנידון זה יודה מהריב"ל שאומרים ספק דרבנן להקל, כי מתחילה דנים על האדם עצמו אם עבר איסור מהתורה, אבל אחר כך דנים על התבשיל אם הוא איסור מדרבנן, וזהו ספק בפני עצמו.

עם רבינו תם יש ספק ספיקא

ג. מי שעשה מלאכה בבין השמשות שהתירו לו ליהנות מהמלאכה מדין ספק דרבנן לקולא, יש שם גם ספק ספיקא, שמא כדעת רבינו תם שזהו יום גמור, ורק לאחר חמישים ושמונה וחצי דקות לאחר השקיעה מתחיל זמן בין השמשות, ואם תאמר כשיטת הגאונים שמיד לאחר השקיעה שלנו מתחיל בין השמשות, שמא בין השמשות הוא יום.

אין לסמוך על רבינו תם לבד

ד. מה שצירפנו את דעת רבינו תם להתיר את מה שנעשה בבין השמשות זה רק לחיזוק ההיתר, אבל אין לסמוך על שיטת רבינו תם לבד, ולכן אם בישל לאחר צאת הכוכבים אין להקל ליהנות מהתבשיל בשבת כדעת רבינו תם. אם כי מדברי המשנה ברורה (בביאור הלכה סימן רסא סעיף א ד"ה ואין מדליקין) נראה שהיקל בזה, שאם עשה מלאכה בליל שבת קודם צאת הכוכבים לשיטת רבינו תם, מותר ליהנות ממנה. אבל קשה להקל כל כך, מאחר שאנחנו נוקטים לגמרי כשיטת הגאונים, ואם נקל בזה עלולים לזלזל ולהקל יותר. והראיה מתינוק שנולד בערב שבת תשע עשרה² דקות אחרי השקיעה שמלים אותו בשבת,

2 אמנם בשו"ת יביע אומר (ח"ו חא"ח סימן מא) כתב שאם נולד בליל שבת עשרים דקות אחר השקיעה מלים אותו בשבת, אבל לא דוקא עשרים, כי לפי המבואר בתשובה שם די בתשע עשרה דקות לאחר השקיעה להחשיב אותו שנולד בשבת.

א. כבר הזכרנו בשיעורים הקודמים שאיסור מעשה שבת – הנאה מדבר שהתבשל בשבת – הוא איסור דרבנן, ויש בזה כמה נפקא מינה. כגון אם בישל בבין השמשות, שהוא ספק יום ספק לילה, או שהדליק את אור החשמל או שעשה שאר מלאכות בבין השמשות¹, בודאי שלא עשה כהוגן שהכניס עצמו בספק דאורייתא, שהוא ספק סקילה וספק כרת, אבל מכיון שאנחנו פוסקים שאיסור הנאה ממעשה שבת הוא איסור דרבנן, ספק דרבנן לקולא ומותר ליהנות מאותה מלאכה, בין אם עשה כן בשוגג או במזיד. ומה שכתב מרן השלחן ערוך (סימן שיח סעיף א) שהמבשל בשבת או שעשה אחת משאר מלאכות, איסור ליהנות בשבת מאותה מלאכה, זהו דוקא כשעשה איסור בודאי, אבל כשעשה ספק איסור מותר ליהנות, כיון שספק דרבנן להקל.

ספק דאורייתא שהתגלגל לדרבנן

ב. כך כותב בשו"ת זית רענן (ח"ב סימן ה) – היה אב"ד בקוטנא לפני 150 שנה – לגבי נער אחד שעשה מעשה נעורות, והניח את תבשיל החמין בתנור הציבורי בבין השמשות, והתבשל שם במשך השבת. ופסק הרב זית רענן שמותר לאכול את התבשיל משום ספק דרבנן לקולא. הוא מזכיר שם את דברי מהריב"ל (ח"ג סימן ק) שבכל ספק דאורייתא שמתגלגל לדרבנן לא אומרים ספק דרבנן לקולא, וכאן לכאורה גם כן היה ספק דאורייתא אם עבר על בישול האסור

1 זמן בין השמשות נמשך שלשת רבעי מיל, שלש עשרה וחצי דקות, אמנם בתוס' הרא"ש (ברכות ג:) כתוב שמשערים את הזמנים בשעות שוות, אבל בפירוש המשניות להרמב"ם (ברכות ט:) כתוב לשער בשעות זמניות, וכך הסכמת שאר הראשונים. ולכן בחורף שכל שעה היא פחות מששים דקות זמן בין השמשות הוא כשלוש עשרה וחצי דקות, אבל בקיץ שכל שעה היא קרוב לשבעים דקות זמן בין השמשות נמשך 18 או 19 דקות.

המעוניין לקבל את העלון לביתו בדואר 24 בעלות השליחה חייגו: 02-6502728

המעוניינים לשמוע את השיעור של מורינו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א, בטלפון חייגו: 0527-108-108

לקבלת העלון במייל חנינו שילחו לכתובת מייל: betmaran1234@gmail.com

א פסוק יח), שלאחר שקיעת החמה כשעה ושליש יהיה לילה, כיון שיש עדיין אור בעננים, וזה כשיטת רבינו תם. ומה שאנחנו רואים כוכבים, אולי אלו כוכבים גדולים, שהרי אנחנו לא בקיאים מה הם כוכבים בינוניים. ורבינו תם הוא לא לבד בשיטה זו, בשו"ת יביע אומר ח"ב (חאו"ח סי' כא) הביא למעלה מעשרים ראשונים שסוברים כמוהו. ובילקוט יוסף (החדש סי' רסא עמ' תשל) כתבנו שיש עוד עשרות פוסקים שסוברים כרבינו תם. וכך משמע גם מדברי הרמב"ם (בפירוש המשניות ספ"ב דשבת) שכתב: אחר ביאת השמש עד שיראה כוכב אחד הוא יום, כשיראו שני כוכבים הוא בין השמשות, וכשרואים שלשה כוכבים הוא זמן צאת הכוכבים. מרן זצ"ל ביביע אומר ח"ב (חאו"ח סי' כא אות ד) מדייק מלשון הרמב"ם שסובר כשיטת רבינו תם, שהרי להגאונים מיד בשקיעה הוא ספק לילה ומדוע למה צריך להמתין כוכב אחד, אלא ודאי הוא כדעת רבינו תם. יש ספר אחד שכתב שהרב זצ"ל לא צודק בראיה זו, שהרי כבר בגמ' (שבת לה:) אמרו "כוכב אחד יום", ואם כן מה הראיה מדברי הרמב"ם?! אבל אני תמה עליו מדוע הוא ממחר להשיג על היביע אומר, הרי בגמרא לא כתוב "אחר ביאת השמש" ולכן היה מקום לפרש שרואים כוכב אחד לפני השקיעה, אבל הרמב"ם כתב בפירוש שגם לאחר השקיעה הוא יום כל עוד שאין שני כוכבים, וזה כשיטת רבינו תם. ולכן גם בארץ ישראל טוב להחמיר כשיטת רבינו תם.

להתבטל לדעתם של גדולי ישראל

ט. רבי חיים אבולעפיא שהיה אב"ד בטבריה, עשה חרם – הוא ובית דינו – על מי שלא נוהג כרבינו תם במוצאי שבת, אם תאמר שרק בצרפת נהגו כך, אז מדוע עשה חרם?! מכאן ראייה שרבינו תם התכוון גם לארץ ישראל. וכן הרבה גדולים ופוסקים שהיו בירושלים סברו כך, וכי כולם לא ראו את המציאות?! לא צריך למחר לחלוק על גדולי עולם, צריך להתבטל כלפי הגדולים.

צמוד לפסקים של מרן זצ"ל

י. לפעמים קשה להקפיד כרבינו תם בימות הקיץ שהשקיעה מאוחרת, ולכן מי שקשה לו יכול להקל לאחר שעה מהשקיעה, כי אז מתחיל בין השמשות של רבינו תם, ויש לנו ספק ספיקא שמא כדעת הגאונים שכבר הגיע זמן צאת הכוכבים, ואם כרבינו תם שזהו בין השמשות שמא בין השמשות הוא לילה. לפני כשלושים שנה כשכתבתי ילקוט יוסף רציתי לכתוב שאפשר לעשות מלאכה לאחר שעה מהשקיעה, אבל מרן זצ"ל כשעבר על הספר אמר לי למחוק את הקולא הזו, כי אם כבר חוששים לדעת רבינו תם יש להמתין עד צאת הכוכבים לפי שיטתו. ברוך ה' אני צמוד לפסקים של מרן זצ"ל ומחקתי מהספר, אבל במקום צורך גדול יכולים להקל שעה לאחר השקיעה.

למרות שלשיטת רבינו תם נחשב שנולד ביום ששי ואין למולו בשבת. כי המנהג כשיטת הגאונים ששלשת רבעי מיל לאחר השקיעה הוא צאת הכוכבים, זהו מנהג קדום וחזק, זהו מנהג של כל ישראל כמעט, ולכן אין להקל אלא בבין השמשות.

רבו של האדמו"ר לא רצה לקבל אותו

ה. אמנם היו מקומות בחוצה לארץ שהיו נוהגים כפי שיטת רבינו תם גם בכניסת שבת, אבל המנהג בארץ ישראל הוא כשיטת הגאונים. וזהו מנהג קדום שקיים מאות שנים, זה לא מנהג חדש של רבנים חדשים ממרוקו. האדמו"ר ממונקאטש כשהגיע לירושלים נסע למקוה בערב שבת אחרי צאת הכוכבים לפי שיטת הגאונים, תושבי מאה שערים המה ראו כן תמהו, וכאשר הגיע האדמו"ר ממונקאטש לרבו בצפת מהרש"א אלפנדארי זצ"ל, לא רצה לקבל אותו משום שעשה מלאכה בארץ ישראל שנוהגים כשיטת הגאונים, עד שהבטיח לו האדמו"ר ממונקאטש שלא יעשה כן יותר.

לסמוך על המיילדת

ו. שאלה מהקהל: האם אפשר לסמוך על מה שאומרת המיילדת באיזו שעה נולד התינוק, כדי להחליט מתי לערוך את הברית? תשובת הרב שליט"א: אפשר לסמוך על המיילדות, הן מקפידות לרשום בצורה מדויקת את רגע יציאת התינוק, ואם לפי הרישומים של בית החולים התינוק נולד בערב שבת כעשרים דקות לאחר השקיעה, מלים אותו בשבת.

רבינו תם מסתדר עם המציאות

ז. בענין שיטת רבינו תם, אנחנו מחמירים כמותו בצאת השבת שלא לעשות מלאכה עד לאחר שבעים ושתיים דקות מהשקיעה. יש שמתפללים על שיטתו שהרי אנחנו רואים שלאחר השקיעה אין יותר אור כלל, אבל התוס' ר"ד (לד: ד"ה איזהו) מסביר את שיטת רבינו תם גם לפי המציאות, שגם לאחר שקיעת השמש עדיין אורה שולט בעולם, שאילו היה עולה אדם על ההרים עדיין היה יכול לראותה, ומפני זה שולט עדיין אורה בעולם, וזו כוונת רבינו תם שיש שתי שקיעות. ואכן מי שיהיה במקומות הגבוהים יבחין גם הרבה לאחר צאת הכוכבים ברושם של אור השמש.

גם בארץ ישראל יש לנו רבינו תם

ח. וצריך להדגיש, שלא רק בחו"ל כמו צרפת וז'נבה שייך להחמיר כשיטת רבינו תם, אלא גם בארץ טוב להחמיר כדעת רבינו תם במוצאי שבת. יש שרוצים לומר שבארץ לא שייך להחמיר כרבינו תם, שהרי אנחנו רואים שהגאונים צודקים וכעשרים דקות לאחר השקיעה יוצאים הכוכבים. והרי גם האבן עזרא שראה את זמני השקיעה וצאת הכוכבים כפי האופק של ארץ ישראל, והוא כותב בפרשת בראשית על הפסוק "ויהי ערב ויהי בקר יום רביעי" (פרק

הרוצה שזכות מרן זיע"א תעמוד לו ולזרעו ולהמשיך את דרכו של מרן בקירוב ליבם של ישראל לאבינו שבשמים, ובפרט לבני נוער, שזוהי מצווה שאין גדולה ממנה,

"תן לי משלך כדי שאתן לך את שלך".

בתרומה של 120 ₪ בלבד, תוכלו להכניס
נער אחד תחת כנפי השכינה,
ותזכו לדורות של זכויות לעולם הבא.

להצלת נוער בסיכון, חייגו עכשיו: **02-6502728**

המעוניינים לשמוע את השיעור של מורינו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א, בטלפון חייגו: 0527-108-108

לקבלת העלון במייל חינם שלחו לכתובת מייל: betmaran1234@gmail.com

כלל גדול

יא. בדין הנאה ממעשה שבת כותב הפרי מגדים (סי' שיח אשל אברהם סק"י) כלל, כל דבר שיש מחלוקת בין הפוסקים אם מותר לעשות או לא, אף על פי שאנחנו פוסקים שלא לעשות, זהו משום שספק דאורייתא לחומרא, אבל אם עבר ועשה מותר ליהנות, כיון שאיסור הנאה ממעשה שבת דרבנן, וספק דרבנן לקולא. המשנה ברורה (סי' שיח סק"ב) מעתיק להלכה את דברי הפרי מגדים. וכן פסק בספר תוספת שבת. וכן משמע גם מדברי המגן אברהם (סי' רנג). וכן ההלכה למעשה, שאפילו עשה במזיד מותר ליהנות.

סלט ספרדי

יב. דוגמא לדבר, מותר לעשות סלט בשבת, בסכין רגיל, וכן במתקן שיש בו ארבעה סכינים שחותכים את הירקות בבת אחת, אבל לא בפומפיה שיש בה איסור של עובדין דחול. רק שאם חותך את הירקות דק מאוד יש בעיה של טוחן. כותב הרמב"ם (פרק כא מהלכות שבת הלכה יח): המחמתך את הירק דק דק הרי זה חייב משום טוחן. וכן כתב לשון זה מרן השלחן ערוך (סי' שכא סעיף יב). האשכנזים נוהגים לחתוך סלט חתיכות גדולות וזה מותר בשבת. אבל הספרדים רגילים לחתוך חתיכות קטנות, ואם יעשה כן בשבת עובר משום טוחן. ואם יחתוך אותו מיום ששי יפוג טעמו. מה הפתרון? מרן הבית יוסף מעתיק את דברי הרשב"א בתשובה ח"ד (סימן עה) שאם חותך כדי לאכול לאלתר מותר, כמו שמותר לברור לאלתר. בדרך כלל אין היתר לעשות מלאכה לאלתר, וכי מותר לבשל לאלתר, או להדליק חשמל לאלתר? ודאי שלא! רק שהדרך לברור הוא לזמן מרובה, אבל כשבורר סמוך לאכילה זה דרך אכילה ולא דרך מלאכה, והוא הדין לגבי איסור טוחן, סמוך לסעודה אינו דרך מלאכה ומותר. בדרך כלל בש"ס חצי שעה זה זמן שנחשב 'סמוך', ולכן אם עושה חצי שעה קודם הסעודה מותר.

למה נועדו ספרי קיצורים

יג. מי שילמד שלחן ערוך בלי בית יוסף עלול לטעות ולחשוב שאסור לחתוך ירקות אפילו לאלתר, כיון שההיתר לאלתר כתוב רק בבית יוסף, אבל מרן השלחן ערוך סמך על כך שילמדו גם בית יוסף. ולכן צריך ללמוד בית יוסף. וכפי שכותב המהרש"א (סוטה כב). שמי שמורה הלכות מתוך שלחן ערוך וספרי קיצורים הוא בכלל מבלי עולם. מי שלומד הלכה לא ילמד לבד, צריך ללמוד עם רב שידריך אותו בלימוד ההלכה ולא יגיע לטעות. אפשר ללמוד בספרי קיצורים, ולעשות מה שכתוב שם בדיוק, אבל יזהר שלא יבוא לדייק מדבריהם ולהבין דבר מתוך דבר, כי יכול לטעות. מרן בשלחן ערוך העתיק את דברי התלמוד והראשונים, וסמך על מה שכתב בבית יוסף.

מלאכת מחשבת אסרה תורה

יד. אם עשה כמות גדולה של סלט על דעת שיאכלו הכל באותה סעודה, אבל לבסוף נשאר סלט, מותר לאכול את מה שנשאר בסעודה שלישית, שהרי מלאכת מחשבת אסרה תורה, ובשעה שחתך חשב לאכול לאלתר. אבל מה הדין אם בשעה שחתך חשב לאכול לאחר זמן, הרי לדעת מרן עבר על איסור טוחן דאורייתא. למשל, הבעל חזר מבית הכנסת בשעה עשר וחצי, ורואה את השלחן ערוך, ואשתו אומרת לו שכבר בשעה שמונה בבוקר היא הכינה את הסלט, דק דק. האם אסור לאכול את הסלט? אם זה אסור, לא נוכל לרוחם על האשה ולומר שנתחשב בה שטרחה, אין חכמה ואין עצה ואין תבונה נגד ה'. אבל מאחר שיש בזה מחלוקת, ודעת התרומה והרא"ה ועוד סוברים שאין איסור טוחן אלא כשחתך ירק שצריך לבשל אותו, אבל ירקות של הסלט – מלפפון ועגבניה ופלפל – נאכלים כמות שהם חיים, לשיטתם אין

איסור, וכיון שמדובר בדיעבד, מותר לאכול הסלט, כי ספק דרבנן להקל.

גם אשה צריכה ללמוד הלכות

טו. כמובן צריך ללמד את אשתו שלא עשתה טוב, ואסור לה לחתוך סלט דק מאוד מוקדם, יעודד אותה שתלך לשיעורי תורה שתלמד הלכות שבת, הלכות בישול, בורר, טוחן, מוקצה, וכן על זה הדרך, וכמו שכתב בספר חסידים שאשה צריכה ללמוד ולדעת הלכות המצוות. אבל אם כבר עברה וחתכה סלט דק כל כך שלא לאלתר, בדיעבד מותר לאכול הסלט, כי מתחשבים בדעת המתירים.

מרן לא מחק את החולקים

טז. כשיש מחלוקת בגמרא בין בית שמאי ובית הלל, פוסקים הלכה כשיטת בית הלל, ולא מתחשבים בדעת בית שמאי, לא עושים ספק ספיקא עם שיטת בית שמאי, כי דברי בית שמאי במקום בית הלל אינה משנה (ברכות לו:), וכבר נפסקה ההלכה, וכן בשאר המחלוקות בתלמוד, כמו מחלוקת רבי עקיבא ורבי אליעזר, כשנפסק הלכה אין לצרף את השיטה השנייה. אבל כאשר מרן בשלחן ערוך סידר את הדעות להלכה, הוא לא מחק את הדעה החולקת, אלא הכריע כאחת הדעות, ולכן כשיש ספק ספיקא או ספק דרבנן ניתן להקל.

בישולי גוים לדעת מרן

יז. מטעם זה עושים גם כן ספק ספיקא נגד מרן. דוגמא לכך בדין בישולי גוים, לדעת מרן השלחן ערוך (יו"ד סימן קיג סעיף ז) אם יהודי הדליק את האש והגוי הניח על האש הזו ובישל, אסור לאכול תבשיל זה, אלא צריך שהיהודי יניח על האש, ואם כבד לו הסיר, הגוי יניח את הסיר, ואחר כך היהודי ידליק את האש, העיקר שישראל יעשה את הפעולה האחרונה. ולדעת הרמ"א (בהגה שם) די במה שישראל מדליק את האש, ולדעתו אפילו אם הגוי הדליק את האש מאש של ישראל מותר שיבשל לנו על אש כזו. והנה אדם מגיע לאיזו סעודה ומתברר שהגוים בישלו הכל, המשגיח הגיע בבוקר והדליק את 'הנר נשמה שלו', ובמשך כל היום הגוים מדליקים מאותו נר ומבשלים, ושואל אם מותר לו לאכול.

יבוא יום שרבנות ירושלים תנהג כדעת מרן

יח. לצערנו הרב, כיום רק בקצת מקומות מקפידים לעשות כדעת מרן בדין בישולי גוים, אבל יש בתי מלון רבים בירושלים וכן בשאר ערי הארץ שעושים כמנהג האשכנזים, הם מחמירים בדברים אחרים, כגון לחוש לשיטת החזון איש שצריך לעשר את הערק, תבוא עליהם ברכה, אבל מדוע לא חוששים גם לדברי מרן השלחן ערוך? יכולים להושיב אפילו איזה פנסינר שיקבל משכורת נמוכה, דמי כיס, והתפקיד שלו יהיה כל היום לכבות ולהדליק לאחר שהגוי הניח את הסיר. דבר זה מוטל על הרבנות של ירושלים, כך צריך לעשות לכתחילה, בעזרת ה' יבוא יום שנוכל לומר שעושים הכל כדעת מרן, הרי גם הספרדים אוכלים באותם בתי מלון ומסעדות.

עלה עשן באפו

יט. מכל מקום אותו אדם שהגיע לחתונה, ו'עלה עשן באפו' כל הריח של התבשילים, הוא רוצה לאכול, אבל מתברר שנוהגים שם כשיטת הרמ"א שהגוי מבשל באש של היהודי, יכול להקל ולאכול כיון שיש ספק ספיקא, שמא כדעת האומרים שכל האיסור של בישולי גוים נאמר דוקא בבית הגוי, אבל בבית ישראל מותר שהגוי יבשל, ובפרט כשהגוי שכירו, ושמא כדעת הרמ"א שאם הישראל הדליק את האש מותר. מרן זצ"ל בשו"ת יחווה דעת (ח"ה

המעוניינים לשמוע את השיעור של מורינו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א, בטלפון חייגו: 0527-108-108

לקבלת העלון במייל חתכו לכתובת מייל: betmaran1234@gmail.com

מִרְן רַק הֶעֱתִיק לִשְׁוֹן הָרָאשׁוֹנִים וְלֹא דוֹקָא הוּא. וְהַמְשָׁנָה בְּרוּרָה הֵבִיא דְּבָרֵי הַגֵּר"א וְהַסִּכִּים אִתּוֹ, אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא קִבְּלֵנוּ הוֹרָאוֹת הַגֵּר"א, הוּא הִיָּה מַגְדוּלֵי הַדּוֹרוֹת, אֵין צוֹרֵךְ אִפִּילוֹ לִסְפֵּר מִי זֶה הִיָּה הַגֵּר"א, אֲבָל לֹא חִיִּיבִים לִפְסוֹק הַלְכָה כְּמוֹתוֹ. וְעַל כָּל פְּנִים בְּדִיעֵבַד שְׁחִימָם מוֹתֵר, כִּיֹּן שֶׁהַדְּבָר שְׁנֵי בִּמְחֻלּוֹת וְיֵשׁ מִתִּירִים לְכַתְּחִילָה, בְּדִיעֵבַד הִרִי זֶה סִפֵּק דְּרַבְנָן, וְלִקּוּלָא.

קפה מצומק

כִּד. פֶּעַם הָיוּ נוֹהֲגִים לְהַרְתִּיחַ קֶפֶה בְּעֶרֶב שַׁבָּת, וְבִלְיִל שַׁבָּת לִפְנוֹת בּוֹקֵר הָיוּ מְשַׁכְּמִים לִשְׁרִית הַבִּקְשׁוֹת, וְהָיוּ מְחַמְּמִים אֶת הַקֶּפֶה עַל הַמִּיחָם, כּוֹתֵב בְּסִפֵּר שֶׁם חֲדָשׁ, וּמַעֲתִיק אוֹתוֹ בְּסִפֵּר אֶרֶץ חִיִּים סִיתָהוּן, שְׁמוֹתָר לַעֲשׂוֹת כֵּן מִשּׁוּם שֶׁהַקֶּפֶה מְצַטְמֵק וְרַע לוֹ. וְהִרְבֵּי אֶרֶץ חִיִּים כּוֹתֵב לִסְמוֹךְ עֲלָיו לִפְחוֹת בְּרוֹב יֵבֶשׁ.

חמשים וארבעה אלף תימנים

כֹּה. יֵשׁ תִּימָנִים שְׁנוֹהֲגִים בְּכָל דְּבַר כְּהַרְמַב"ם, וְסוּמְכִים עֲלָיו גַּם לַחֲמֵם מֶרֶק בְּשַׁבָּת. אֲבָל לֹא טוֹב עוֹשִׂים, כִּיֹּן שֶׁהִגִּיעוּ לֶאֱרֶץ וְאֵין דַּעַתָּם לַחֲזוֹר עֲלֵיהֶם לִקְבֹּל דַּעַת מִרְן בְּכָל דְּבַר, וְכִמוּ שֶׁכָּתֵב מִרְן בְּשׁו"ת אֲבֵקֶת רוּכֵל (סִימָן יוֹב), שֶׁאִם הִגִּיעוּ לֶאֱרֶץ מַעֲטָא אֲנָשִׁים מֵאִיזוֹ קֵהִילָה, אָף עַל פִּי שֶׁאֲחֵר כֵּךְ הִתְרַבּוּ, 'קֵמָא קֵמָא בְּטִיל', הָרָאשׁוֹנִים שֶׁהִגִּיעוּ כִּבְר הִתְבַּטְּלוּ בְּתוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹמִיִּם, וְהֵבִיא אַחֵר כֵּךְ הִתְבַּטְּלוּ שׁוֹב בְּכָל הַתּוֹשְׁבִים הַקִּיִּימִים שֶׁם. וְהוּא הָדִין לִגְבֵי הַתִּימָנִים, לֵאחֵר קוֹם הַמְּדִינָה הִגִּיעוּ בִּמְבַצֵּעַ "מֶרְבֵּד הַקְּסָמִים" 54,000 עוֹלִים מִתִּימָן, וּבֶאֱרֶץ הָיוּ אֵז 1,000,000 יְהוּדִים, וְאִם כֵּן הַתִּימָנִים הָיוּ מֵיעוֹט מוֹל הַתּוֹשְׁבִים בֶּאֱרֶץ.

להחמיר ולא להקל

כּו. יְכוּלִים הַתִּימָנִים – אִם יִרְצוּ – לְהַחְמִיר בְּדָבָרִים שֶׁהַרְמַב"ם מְחַמֵּר, כְּמוֹ לַעֲשׂוֹת חֲלִיטָה לְבָשֶׁר, תְּבֵא עֲלֵיהֶם בְּרַכָּה, וְכֵן מְנַהֲגִים שֶׁלֹּא קִשּׁוּרִים לְהַלְכָה, כְּגוֹן הַמְּבַטָא הַתִּימָנִי שֶׁאֵינוֹ נֹגֵד מִהַ שְׁכָתוֹב בְּשִׁלְחוֹן עֶרוֹךְ, יִמְשִׁיכּוּ בִּמְנַהֲגִים. אוֹ מְנַהֲגִים שִׁישׁ לֵהֶם בְּסִפֵּר תוֹרָה שֶׁלֵּהֶם, אֲבָל הַלְכוֹת שֶׁמִּרְן הִשְׁלַח עֶרוֹךְ כָּתֵב לְהַחְמִיר בָּהֶם, כְּמוֹ בִּישׁוּל אַחֵר בִּישׁוּל בִּלְחָ, אֵין לְהַקֵּל בֶּאֱרֶץ יִשְׂרָאֵל, 'הַגֵּם לְכַבּוֹשׁ אֶת הַמְּלָכָה עַמִּי בְּבֵית'!

כולם ספרדים

כִּז. כְּמָה מַגְדוּלֵי תִימָן כּוֹתֵבִים שֶׁגַם בְּתִימָן עָשׂוּ כְּמִרְן הִשְׁלַח עֶרוֹךְ אִפִּילוֹ נֶגֶד הַרְמַב"ם, כֵּךְ כּוֹתֵב רַבִּי דּוֹד מִשְׁרָקִי בְּשׁו"ת רִבִּיד הַזֶּהָב (סִימָן כּו), אֲלֵא שְׂרָבִי יַחִיא צֵלָא – אָף עַל פִּי שֶׁגַם הוּא מוֹדֵה שֶׁקִּבְּלֵנוּ הוֹרָאוֹת מִרְן – אֲבָל הוּא כּוֹתֵב כְּמָה פֶּעַמִּים בְּסִפְרוֹ שׁו"ת פְּעוּלַת צִדִּיק (ח"ב סִימָן קפ, רנא) שֶׁלֹּא קִיבְּלוּ הוֹרָאוֹת מִרְן נֶגֶד דַּעַת הַרְמַב"ם. כָּל הוֹיְכּוֹחַ הַזֶּה בֵּין רַבְנֵי תִימָן הוּא בְּחוּצָה לֶאֱרֶץ, אֲבָל כְּשֶׁהִגִּיעוּ לֶאֱרֶץ בּוֹדָאִי שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַכֹּל כְּדַעַת מִרְן, וְגַם לְתִימָנִים יֵשׁ אִיסוּר בִּישׁוּל אַחֵר בִּישׁוּל בְּדָבָר לַח. גַּם הַתִּימָנִים הֵם 'סְפָרְדִּים', גַּם הַגְּרוּזִינִים, גַּם הַמְּרוּקָאִים וְהַפְּרָסִים, כּוֹלֵם סְפָרְדִּים.

המלך שאל והרב השיב

כח. מִרְן זַצ"ל בִּיקֵר פֶּעַם אֲצֵל מֶלֶךְ סְפָרַד, וְהַמֶּלֶךְ שָׁאֵל אוֹתוֹ: מַדּוּעַ כָּל יוֹצְאֵי עֲדוֹת הַמְּזָרֵחַ נִקְרָאִים 'סְפָרְדִּים', הִרִי לֹא כּוֹלֵם הִגִּיעוּ מִסְפָּרַד? וּמִרְן הִשִּׁיב לוֹ: מֵאַחֵר שֶׁכָּל אֲרָצוֹת הַמְּזָרֵחַ קִיבְּלוּ הוֹרָאוֹת רַבִּינוֹ מִשֶּׁהַ סְפָרַדִּי, הַרְמַב"ם, נִקְרָאִים עַל שְׁמוֹ 'סְפָרְדִּים'. הַמֶּלֶךְ נִהְנֶה מְאֹד מִהַתְּשׁוּבָה הַזֹּאת. וְגַם מִרְן שְׁחִיבֵר אֶת הִשְׁלַח עֶרוֹךְ, כּוֹתֵב מִרְן הַחֲבִי"ב, רַבִּי חִיִּים בֶּן יוֹסֵף בִּנְבִנִישֵׁתִי, בְּכַנְסֵת הַגְּדוּלָה (אוֹרֵחַ חִיִּים סִימָן תצה) שְׁחִיבֵר הִשְׁלַח עֶרוֹךְ מְבֹסֵס עַל פִּי דַּעַת הַרְמַב"ם. וְלֵאחֵר שֶׁהִתְפַּשֵּׁט סִפֵּר הִשְׁלַח עֶרוֹךְ, בְּכָל אֲרָצוֹת הַמְּזָרֵחַ קִיבְּלוּ הוֹרָאוֹת מִרְן, וּבְפֶרֶט כְּשֶׁהִגִּיעוּ לֶאֱרֶץ, אֵין לְהַקֵּל נֶגֶד מִרְן.

סִימָן נֶד) כָּתֵב לְהַקֵּל בְּמִקּוֹם צוֹרֵךְ, אֲבָל לֹא לְכַתְּחִילָה, אִם אִפְשָׁר עֲדִיף שִׁיתַּאֲפֵק עַד שִׁיגִיעַ לְבֵיתוֹ וְיֵאֱכַל שֶׁם.

קושיית חכם שלום, והתירוץ

כ. חֲכָם שְׁלֹמֹם כֹּהֵן שְׁלִיט"א רֹאשׁ יִשִּׁיבַת פּוֹרַת יוֹסֵף וְנִשְׂיָא מוֹעֲצַת חֲכָמֵי הַתּוֹרָה, מִסֵּר פֶּעַם שִׁיעוֹר וְהַקְשָׁה עַל הַהִיתָר שֶׁל מִרְן זַצ"ל בְּדִין בִּישׁוּלֵי גוֹיִם, זֶה הִיָּה לִפְנֵי הַרְבֵּה שְׁנִים, מִסְתַּמָּא הַיּוֹם יֵשׁ לוֹ כִּבְר תִּירוֹץ, הוּא הַקְשָׁה, הִרִי קִבְּלֵנוּ הוֹרָאוֹת מִרְן הִשְׁלַח עֶרוֹךְ, וְאֵיךְ אִפְשָׁר לַעֲשׂוֹת סִפֵּק סְפִיקָא נֶגֶד מִרְן? וְהַתְּשׁוּבָה כְּאֵמוֹר, אִמְנֵם קִבְּלֵנוּ הוֹרָאוֹת מִרְן הִשְׁלַח עֶרוֹךְ, אֲבָל מִרְן לֹא מַחֵק אֶת הַדַּעָה הַחֻלְקַת וְרַק הַכְּרִיעַ כְּדַעָה מְסוּיִימָת, וְלִכֵּן כְּשִׁישׁ סִפֵּק נּוֹסֵף יֵשׁ לוֹמֵר שֶׁבַּחֲצֻרְךָ שְׁנֵי הַסְפִּיקוֹת גַּם מִרְן עֲצָמוֹ הִיָּה מוֹדֵה לְהַתִּיר.

מרק זה לא פודינג

כא. עוֹד דּוֹגְמָא, יְדוּעָה הַמְּחֻלּוֹת אִם יֵשׁ בִּישׁוּל אַחֵר בִּישׁוּל בִּלְחָ בְּשַׁבָּת, בְּגַמ' שַׁבָּת (קֶמָה): מְבֹאֵר שֶׁאֵין בִּישׁוּל אַחֵר בִּישׁוּל, וְכָל שְׂבֵא בְּמִים חֲמִים מְעַרֵב שַׁבָּת נּוֹתֵנִים אוֹתוֹ בְּמִים חֲמִים בְּשַׁבָּת. וְלִכֵּן הִיָּה נוֹהֵג רַבִּי אֲבָא לְבַשֵּׁל תְּרַנְגוּלַת מְעַרֵב שַׁבָּת, וְהִיָּה שׁוֹרָה אוֹתָהּ בְּמִים רוֹתְחִים בְּשַׁבָּת. בְּעוֹף מְבֹשֵׁל אֵין הַרְבֵּה הַבְּדֵל בֵּין חֵם לְצוֹנָן, אֲבָל תְּבַשִּׁיל לַח כְּמוֹ מֶרֶק, כָּל מַהוּת הַבִּישׁוּל שֶׁלוֹ הוּא בְּכֵךְ שֶׁהוּא חֵם, מִי יֵאֱכַל מֶרֶק קָר, וְכִי זֶה 'פּוֹדִינֵג'? דַּעַת חֲמִשָּׁה מְרַבּוּתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים – רַש"י (שַׁבָּת לֵד); וְרַבִּינוֹ יוֹנָה (הוֹבָא בְּנִימוּקֵי יוֹסֵף בְּבֵא בְּתֵרָא י). וְהַרְא"שׁ (פ"ג דְּשַׁבָּת סִימָן י) וְרַבִּינוֹ יְרוּחָם (נִתְיָב יב ח"ג, דַּס"ט ע"ג) וְהַטוֹר (סִימָן שִׁיח) – שִׁישׁ בִּישׁוּל אַחֵר בִּישׁוּל בִּלְחָ, לְעוֹמַתָּם דַּעַת חֲמִשָּׁה מְרַבּוּתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים – הַרְמַב"ם (פ"ט מֵהַלְכוֹת שַׁבָּת ה"ג וּפכ"ב ה"ח) וְהַרְשֵׁב"א וְהַרִיטְב"א וְהַר"ן (שַׁבָּת מ:). – שֶׁאֵין חִילּוּק בֵּין לַח לִיבֵשׁ, וְאֵין בִּישׁוּל אַחֵר בִּישׁוּל כָּלֵל. מִרְן הִשְׁלַח עֶרוֹךְ (סִימָן שִׁיח סַעִיף ד, ז, טו) פִּסֵּק שִׁישׁ בִּישׁוּל אַחֵר בִּישׁוּל בִּלְחָ, וְאִפִּילוֹ מֶרֶק שֶׁהִיָּה חֵם אִם הוֹרִידוֹ אוֹתוֹ מֵהַפְּלֶאטָה וְיִרְדַּם מִחוּם שֶׁהִיד סוֹלַדַת בּו – שִׁיכּוֹל לְאוֹכְלוֹ בְּלִי לְהַמְתִּין שִׁיתְקַרֵּר – אִסוּר לְשׁוֹב וּלְחַמְּמוֹ בְּשַׁבָּת. וְהַשְׁכַּנְזִים סוּמְכִים עַל דַּעַת הַרְמ"א (ס' שִׁיח סַעִיף טו בְּהַגָּה) שֶׁאִם הִתְבַּשִּׁיל לֹא הִצְטָנָן לְגַמְרֵי מוֹתֵר לְחַמְּמוֹ.

מרק עם קניידלך

כב. וְהִנֵּה אָדָם מַגִּיעַ הַבֵּיתָה וּמֵבִיא אִתּוֹ אוֹרֵחַ לְסַעוּדָה שְׁלִישִׁית, אִשְׁתּוֹ רֹאתָה מֵהַחֲלוֹן אֶת הָאוֹרֵחַ, חֲשָׁבָה בִּלְבָבָהּ מַה אֵתָן לוֹ לֵאכּוֹל, לִקְחָה סִיר מֶרֶק שִׁישׁ בּוֹ קֶצֶת קִנְיִדְלֵךְ אוֹ אֲטֵרִיּוֹת – דִּינוֹ כָּלֵךְ כִּיֹּן שְׂרׁוּבּוֹ לַח – וְהִנֵּחָה עַל הַפְּלֶאטָה, עַד שִׁידְבְּרוּ וִיטְלוּ יָדִים יִסְפִּיק לְהַתְחַמֵּם. הַבַּעַל רׁוֹאֵה לִפְתָּע מֶרֶק חֵם, חִימַמַת אֶת זֶה בְּשַׁבָּת? כֵּן, גַּם אֵתָה חִימַמַת בְּבֹקֵר אֶת הַדְּגִים! אֲבָל הַדֵּג זֶה תְּבַשִּׁיל שְׂרׁוּבּוֹ יֵבֶשׁ מוֹתֵר לְחַמְּמוֹ, הַמֶּרֶק רׁוּבּוֹ לַח וְאִסוּר לְחַמְּמוֹ, בְּדִיעֵבַד מוֹתֵר לֵאכּוֹל אֶת הַמֶּרֶק שְׁחוּמָם בְּשַׁבָּת, כִּיֹּן שֶׁזֶּה דְּבַר שְׁשׁוּי בִּמְחֻלּוֹת, מִרְן אִסֵּר לְחַמְּמוֹ כְּדִין סִפֵּק דְּאוֹרִייתָא לְחוּמְרָא, אֲבָל לִיהֲנוֹת מֵהַמֶּרֶק יֵשׁ לָנוּ לוֹמֵר סִפֵּק דְּרַבְנָן לְהַקֵּל.

בישול אחר בישול במצטמק ורע לו

כג. וְכֵן אִם נִגְמְרוּ הַמִּים בְּמִיחָם, וְיֵשׁ לוֹ קוּמְקוֹם עִם מִים שֶׁכִּבְר הִרְתִּיחַ אוֹתָם מְעַרֵב שַׁבָּת, אֲבָל הַמִּים הִלְלוּ כִּבְר הַתְּקַרְרוֹ, הִנִּיחַ אֶת הַמִּים עַל הַפְּלֶאטָה וְהַתְחַמְּמוֹ, לְסוּבְרִים שֶׁאֵין בִּישׁוּל אַחֵר בִּישׁוּל בִּלְחָ גַּם זֶה מוֹתֵר. וְיֵשׁ אוֹמְרִים אִפִּילוֹ לְדַעַת מִרְן שֶׁאִסֵּר בִּישׁוּל אַחֵר בִּישׁוּל בִּלְחָ מוֹתֵר לְחַמְּמוֹ מִים שֶׁהִתְקַרְרוּ, כֵּךְ מְדִיִּיקִים מְדַבְּרֵי מִרְן בְּשִׁלְחוֹן עֶרוֹךְ (סִימָן שִׁיח סַעִיף ח) שֶׁאִם הִתְבַּשִּׁיל מְצַטְמֵק וְרַע לוֹ מוֹתֵר לְחַמְּמוֹ בְּשַׁבָּת, כֵּךְ מְדִיִּיקִים בְּסִפֵּר נִהַר שְׁלֹמֹם וְהַחִיד"א בְּכִרְכִּי יוֹסֵף, וְהֵלֵא מְבֹאֵר בְּגַמְרָא (שַׁבָּת לַח). שְׁמִים זֶה בְּגֵדֵר 'מְצַטְמֵק וְרַע לוֹ', כִּי הַמִּים מִתְחַמְּמִים וּמִתְאֲדִים. אִמְנֵם הַגֵּר"א כּוֹתֵב שֶׁגַם לְדַעַת מִרְן אִסוּר לְחַמְּמוֹ מְצַטְמֵק וְרַע לוֹ, כִּי

פרשת קורח

מאת הרב"ג הרב ברוך שרגא שליט"א ראש אבות בתי הדין בירושלים

פרשת קורח

על הפסוק "ותולה ארץ על בלימה" אין העולם מתקיים אלא על מי שכולם פיו בשעת מריבה, ואילו קורח לא די לו שלא בלם את פיו אלא גם פתח אותו, מידה כנגד מידה גם הארץ פתחה את פיה וזה היה התוצאות שנבלע באדמה. ועוד אמרו המפרשים כי למעשה קורח איש אשכולות היה, והיה ראוי להיות מנהיג, ומפני מה נענש במיתה כזו שהאדמה תפתח את פיה, מפני שויקח קורח, כי אמרו רבותינו כל אדם ואדם שקוצבים לו גדולה מן השמים נותנים לו את זה בזמן שקבעו לו, לא יתכן דקה קודם ולא דקה יותר מאוחר, כמ"ש אצל יוסף הצדיק "ויריצוהו מן הבור". מדוע היה צריך להריץ אותו, אלא כיון שהגיע זמנו אי אפשר דקה יותר מאוחר, אבל קורח לא רצה להמתין עד שתגיע שעתו וזמנו ויבחרו בו למנהיג ונשיא, אלא הוא דחק את השעה ורצה להמליך את עצמו ע"י ריב ומדנים קודם הזמן ולכן מידה כנגד מידה לא בטלה ותפתח הארץ את פיה, כי יש לכל אדם ואדם זמן שמגיע זמנו לאיו"ש להכנס לאדמה בזמן אבל כאן האדמה ראתה שקורח אין לו סבלנות עד שיגיע זמנו ויהיה נשיא אלא הוא רוצה קודם הזמן, אמרה לו אם אתה רוצה קודם הזמן גם אני רוצה קודם הזמן, ולכן פתחה את פיה והכניסה אותו לאדמה קודם הזמן. ולכן חובה על כל אדם ואדם להתרחק מן המחלוקת שזה מראה על פגם בנשמה, כמו שאמרו אם ראית משפחות מתגרות זו בזו שמץ פסול יש ביניהם, ומי שהוא שותק הוא המיוחס כמ"ש "הנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתן ואינם משיבים עליהם הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו" וכן פירש הגר"א "ולענויים יתן חן". לענויים השומעים חרפתן ואינם משיבים ומכניעים עצמם לכל אחד יתן להם הקב"ה חן שיהיה חנים בעיני הבריות. וכותב השבט מוסר שיהא אדם זהיר להיות מן הנעלבים ואינם עולבים, ומי לנו גדול מדוד המלך ע"ה ששמעי בן גרא קלל אותו קללה נמרצת ורצה אבישי לפגוע בו. אמר לו דוד המלך ע"ה הנח לו כי אלוקים אמר לו קלל אולי יראה ה' בעניי. ואמרו במדרש שבאותו פעם נמנו בבי"ד של מעלה להיות דוד אחד מארבעה במרכבה וכ"כ המהרח"ו על רבי ירמיה שהיה שואל הרבה שאלות בבית המדרש ומטריח את החכמים והשאלות שלו היו ע"פ הסוד, אמנם ע"י שהוציאו אותו מבית המדרש זכה לשכר עצום העולם העליון שכל השאלות הנשאלות במתיבתא דרקינא נשאלות על ידו ורק לו הזכות לשאול. ולכן אשרי הזוכה להיות מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום וה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום.

בפרשתנו השבוע נקרא בעז"ה "ויקח קורח בן יצהר בן קהת בן לוי" מה לקח, לקח מקח רע לעצמו בזה שהמריד את העם נגד משה וליבא את היצרים לעורר מהומות, ומה ההדגשה לעצמו, כותב הרב בא"ח באדרת אליהו כי כל אדם שעושה עוון, חלק הרע מהעוון נדבק בו ומטמא אותו, כמ"ש ותהי עונותם על עצמותם, כמ"ש שרבינו האר"י היה יודע החטאים של האדם לפי הדופק שביד איזה עוונות יש לו, ובזה פירש כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, כלומר בדופק שבידו, אבל מי שמספר לשון הרע על חברו לוקח לו את כל עוונותיו ונותן לו את כל זכויותיו כמו שמצינו אצל דהע"ה שאמר "שיחו בי יושבי שער ונגינות שותי שכר" ולכאורה מה התלונן דוד המלך ע"ה שמדברים עליו יושבי שער וכי אם ידברו עליו חכמי ישראל יותר טוב, אלא כפי שאמרנו שאדם שמדברים עליו לוקחים את כל עוונותיו ונותנים לו את הזכויות שלהם ולכן דוד אמר ישיחו בי יושבי שער זה טוב רק לקחת לי את העוונות אבל מצוות ומעשים טובים אין להם הרבה שאני אקבל אותם. אדם שדיברו עליו לשון הרע נפרד ממנו הרע שבו וקיבל את הזכויות של חברו. אמנם בבעלי המחלוקת מותר לספר עליהם לשון הרע, וא"כ אין להם שום הזדמנות שמישהו יקח להם את העוונות כי אפילו אם ידברו עליהם לשון הרע נשארים להם העוונות. ומה ראה קורח לחלוק עם משה פרש"י נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל שמינה משה נשיא ע"פ הדיבור, אמר אחי אבא היו ארבעה שנאמר עמרם יצהר חפרון ועוזיאל. עמרם הבכור נטלו שני בניו גדולה משה מלך ואהרן כהן גדול, מי ראוי ליטול את השניה אני, כיון שאני בן יצהר שהוא האח השני אחרי עמרם, ומשה מינה נשיא את אליצפן בנו של עוזיאל האח הקטן, עשה מחלוקת בשביל זה וכינס מאתים וחמישים ראשי סנהדראות ועורר את המחלוקת. וכתבו המפרשים אין לך דבר שנאו לפני הקב"ה כמו המחלוקת ואפילו מחלוקת שהוא לתיקונו של עולם. בשעה שברא הקב"ה את עולמו כתוב "ויבדל בין מים למים" ע"י הבדלה זה נתגלתה היבשה וקם העולם, ובכ"ז לא הזכיר בו כי טוב ומה מחלוקת שהיא לישובו של עולם כך מחלוקת שהיא לערבובו של עולם, ולעשות קנאה ושנאה עאכ"ו. וכידוע שאין בבי"ד מענישין קטן לפני שיהיה בר מצוה ובי"ד של מעלה לא מענישין עד גיל עשרים שנה, ובמחלוקת של קורח אבדו אפילו יונקי שדים. ולבסוף נענש קורח. "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם ואל כל אשר להם, מדוע נענש קורח בדרך זו ולא בדרך אחרת, אמרו חז"ל במסכת חולין פט'

המעוניינים לשמוע את שיעורם של הרב"ג ברוך שרגא שליט"א והרב ישראל לורי שליט"א, חייגו: 0527-108-108

משפטי ישראל

הרב ישראל לורי שליט"א

הגמרא במסכת בבא מציעא מביאה דין שאדם השאיל פרה לחבירו להשתמש בה והשואל השתמש בה כדרכו ומתה תוך כדי עבודתה, הדין הוא שפטור וזה נקרא מתה מחמת מלאכה וכך פסקו הראשונים להלכה וכן השו"ע.

וא"כ בנידון שלנו זה כל שכן שהשוכרים יהיו פטורים דהכנסת המפתח לדלת הוא שימוש כדרכו, וזה שנשבר תוך כדי הפתיחה, זה בדיוק מתה מחמת מלאכה ופטורים מלשלם, ולכן להלכה על המשכיר לסדר להם את הדלת ולדאוג לצלינדר חדש כדי שיוכלו להשתמש בדירה כראוי.

שאלה: משפחה ששכרה דירה לנופש, והמשכיר השאיר להם מפתח של הדירה וכשבאו לפתוח את הדלת גילו שהמפתח קצת עקום וניסו לפתוח איתו את הדלת, ובתוך כך נשבר המפתח בתוך הדלת, האם צריכים לשלם על החלפת צלינדר חדש או שעל המשכיר לישא בנזק ולהתקין להם צלינדר חדש?

תשובה: יש צד לומר שבעל הבית יהיה חייב להחליף להם צלינדר חדש מכיון שפשע בכך שהשאיר להם מפתח לא טוב. אך מצד אחר יש לחייב את השוכרים שעשו בידיהם את הנזק ולא רק בגרמא.

חכמת הנפש ביהדות

מאת הרב"ג הרב יעקב ישראל לוגאסי שליט"א

פחד נואש מסבל. ונהדפת בגלי רחמים עצמיים, על כל תקלה וקטטה. זהו דור אכול מחלות רגשיות, לחצים דמיוניים, חרדות פורחות באוויר, ושאר מחלות הדמיון. ישנה נטיה לפתור כל קושי המתרגש ובא לעולם בעזרת כדורי הרגעה וטיפול חסר תועלת. ברצוני שתעביר בהזדמנות הזו לכני תורה, ולכל קהלא קדישא הדין, את דעתו של אבא ודעתי הברורה, שבמצב של מצוקת אמת, שמקורה בנפש פנימה: חרדות, דכאוניות, וכל צורת סבל קשה, חובה עלינו, חובה פשוטה וברורה לפנות לאנשי מקצוע נכונים, פסיכולוגים ופסיכיאטרים יראי שמים, ולה' הישועה. אסור באיסור נמרץ לזלזל ולהזניח את בריאות הגוף והנפש כאחת. אתה דברת על המכתב שכתבתי בשם אבא. אבא בעצמו הרי שלח פונים רבים לעזרה פסיכולוגית. אני בעצמי שכתבתי ופרסמתי את המכתב, שלחתי פונים רבים לעזרה פסיכולוגית. הליכה לאיש מקצוע לא די שאינה מופרכת, אלא היא חובה פשוטה מחובת שמירת הגוף, לפי מקומה שעתה ועתה. כאן חובה להבהיר הבהרה הכרחית. תנאי קודם למעשה כל טפול, על התלמיד לפנות לתלמיד חכם אמיתי, המבין בסוגיות שנשמה תלויה בהן, ולהיוועץ בו על מצבו. מהיכן מקור הסבל, עד כמה הסבל חמור באמת, ואם לא יצא שכר טפול פסיכולוגי בהפסדו. חובה גם לכרר אם אותו מטפל ואותו טפול לא יפגמו חלילה ביראת שמים שלו. ישנם כמובן סוגי פסיכולוגים וסוגי טיפול שונים, שרק תלמיד חכם אמיתי בעל הבנה, מסוגל להפנות בצורה נכונה את התלמיד הנכון לאדם הנכון. הצעד הראשון שתלמיד צריך לעשות כאשר הוא מבחין באתותי וסימני מצוקה, צער גדול מנשוא, דכדוכי נפש, וכדומה, לפנות לתלמיד חכם ירא שמים, הבקי בענינים אלו, והוא יקבע אם מצבו מחייב טפול פסיכולוגי, או לא. והכו"ת ישלח לכל אחד לפי צרכו את דברו וירפאהו אם מעצמו, ואם ע"י שליח שניתן לו רשות לרפא, בכריות גופא ונהורא מעליא!"

המעוניינים להיפגש לעיצה ותושיה בכל תחומי החיים
עם הרב"ג יעקב ישראל לוגאסי שליט"א ללא תשלום
הייגו: 054-8461113

להזמנת חוגי בית עם כבוד הרב יעקב ישראל לוגאסי שליט"א ניתן להתקשר: 054-8461113

פתגם השבוע:

היצר הרע בעצמו מרוצה, כשאין שומעים לפיתוייו.
רבי מנחם מנדל מקוצק

לחיות בבריאות

פינת צמחי מרפא - צמח הלבנדר

דקות. שילוב של לבנדר עם פרחי קמומיל מתאים גם לילדים ויכול לעזור במצבי התקררות, כאבי בטן, נזלת וגודש בגרון. מהבחינה האנרגטית, חליטת הצמח מקררת ושימוש בשמן האתרי מחמם.

תערובת למריחה לטיפול במערכת הנשימה:

1 כף שמן זית עם 2 טפות שמן אתרי לבנדר. לחמם מעט כאמצעות כפות הידיים ולמרוח בעיסוי עדין באזור החזה, הריאות והשכמות. הטיפול מתאים לשחרור ליחה, טיפול בסינוסיטיס ובהתקררויות. פעילות אנטי בקטריאלית נגד פנאומוקוק, סטרפטוקוק וסטפילוקוק.

תיאור הצמח: לצמח הלבנדר עלים ארוכים, צרים ומחודדים בקצה. עלי הלבנדר משוננים.

הפרחים של הלבנדר קטנים וסגולים, וצורתם דומה לצינור. הפרחים נותנים טעם לגלידות, משקאות שונים, סירופים ואפילו חלב, הלבנדר ידוע במיוחד בריח הנפלא שלו.

עונת איסוף: הלבנדר הוא צמח תבלין רב שנתי, הגדל בצורת שיח. משרים את הפרחים בשמן או בחומץ ומתבלים סלטים, בשר צלי ומאכלים נוספים.

סגוליותו הרפואית: הוא מחטא, אנטי דלקתי, מסייע לטיפול והחלמת בעיות עור ולשיקום עור פצוע ללא צריכה, עוזר נגד שיעול, משכך כאבים, וכאבי אוזניים, מרגיע ועוזר להירדם.

אופן הכנתו: ניתן לחלוט את הפרחים הטריים באמצעות הרתחה קלה של 5-2 דקות בסיר מכוסה. אפשר לעשות שימוש בזרעים אלא שאותם כדאי להרתיח לזמן ארוך יותר - כ- 15

ישועות גדולות

פניני מרן

ספר בהשאלה ליומיים

שח מוכר ספרים בחנות ותיקה לספרי קודש בירושלים: "לפני שנים רבות בא אלי נער צעיר, וביקש ממני ספר יקר ערך שלא היה מצוי כל כך בחנויות הספרים. כששמע את מחירו הגבוה של הספר, וראה שאין בכוחו לשלם מחיר זה, ביקש ממני להשאיל לו את הספר ליומיים, הסכמתי לכך.

לאחר יומיים השיב לי את הספר, ומאז היה עושה כן לעתים קרובות, היה משאיל ממני ספרים, ומחזיר אותם כעבור יומיים. פעם אחת כשהחזיר לי את אחד הספרים שאלתי: "מה אתה כבר יכול לעשות בספר במשך יומיים?". השיב לי אותו הנער: "כיוון שאני יכול לקנות, והספר נחוץ לי מאד, ישבתי במשך יומיים אלו ולמדתי את כל הספר בעל פה מתחילתו ועד סופו, עכשיו שהספר מונח בראשי, שוב אני זקוק לספר". סיים אותו מוכר ספרים את סיפורו: "אותו נער לא היה אחר אלא העילוי של ישיבת 'פורת יוסף' באותם הימים, אשר לימים נעשה לאחד מגדולי הדור, הלא הוא הגאון מרן רבינו עובדיה יוסף..."

הבטחתי בפה מול בעלי שאם אתקבל לעבודה השבוע ושתענה לכל דרישותי, אני אתרום לבית התמחוי שלכם סך של 395 ₪ כמנין גימטריה פרנסה. ולשימחתי קיבלתי חפצי ורצוני בשלמותו בדיוק כפי שביקשתי, על כן מצ"ב סכום הכסף שהבטחתי. וברכה מליבי שה' ישלם לכם כפועלכם טוב ותזכו לזכות את הרבים שבזכותכם עולם של חסד נבנה.

ברכה מכרמיאל.

התפללתי לה' ששתי בנותי שהשנה עולות לסמינר, יתקבלו לסמינר מסויים כי זה סמינר טוב ואני יודעת שהוא מתאים מאוד לבנותי. אך הם עשו לי בעיות מכמה סיבות שלכאורה די מוצדקות. ואחרי זמן מה החזירו לנו תשובה שלילית. אני הייתי מאוד עובדת עיצות ולא ידעתי לאן לפנות ואז אמרתי מהלב: "רבונו של עולם אין לי עוד מה לעשות עכשיו תדאג אתה לבנות שלך. ואני מוכנה גם לדאוג לשני ילדים שלך" ומיד חייגתי 9171* ליד עזרא ושולמית ותרמתי למען 2 ילדים להכניסם לבית החם. ולא יאומן באותו השבוע זימן לי ה' ופגשתי בארוע משפחתי את אחת המנהלות בסמינר (בלי קשר משפחתי) שווחנו בידידות, ובסיום השיחה היא בהטיחה לי שתדאג להכניס את שתי בנותי לרשימת "המקובלות", וכך היה כעבור יומיים היא התקשרה בעצמה אלי והודיע לי שהכל מסודר. אני מודה לכם יד עזרא ושולמית שהייתם שליחים טובים לישועה שלנו. נחמה מירושלים.

אם גם לכם יש סיפור של ברכה וחסד לזיכוי הרבים
שילחו למייל: betmaran1234@gmail.com

התהילים המפואר "בית מרן"

ב-2 דגמים
מפוארים

חובה
בכל בית!

מחיר לצרכן:
20 ש"ח בלבד!

בהזמנת כמות:
ניתן להגביע הקדשה
כתיבת הספר

עם התיקונים
הגדולים
וסגולות נפלאות
לכל ימות השנה

02-5800095

ניתן להשיג
בטלפון:

שי מפואר, מזכרת לחתונות, שבתות חתן, בר מצוות וכד'...

שמעון מספר: דוד שלי זכרנו לברכה בא אלי פעמיים בחלום, זה היה לאחר כשנה מפטירתו, הוא בכה ופניו היו שחורות, לא הבנתי מה קרה, התעוררתי מבוהל והודעתי זאת לבניו אך הם אינם דתיים ולא יחסו כלל חשיבות לעניין. סיפרתי זאת לרב, והרב אמר שהדוד חייב תיקון דחוף לנפשו, התקשרתי ישר לבית מרן שיעשו תיקון נפטרים ולימוד משניות לדוד. ליל שבת שאחרי, בא אלי שוב והודה לי מאוד על התיקון שעשית לו, שמחתי, שכן פניו היו מאירות ושמחות.

גם אתם יכולים לשימה את יקירכם,

בית מרן עורכים תיקון נפטרים ולימוד משניות שזו טובה גדולה ליקירכם

התקשרו עכשיו! למסור את שמוות יקירכם 02-6502728

לקבלת העלון במייל הינן שלחו לכתובת מייל: betmaran1234@gmail.com

למען אבות ובנים

"חנוך לנער על פי דרכו"
גם כי יזקין לא יסור ממנה" (משלי כב')

פרס או עונש? איך להעלות את המוטיבציה אצל הילדים:

לסייע לילד להפוך את השתיל הקטן והחלש של ההחלטה שקיבל לאילן איתן של דרך חיים טובה יותר.

דבר ראשון וחשוב:

הביעו אמון ברצון הילד. ראשית, עלינו להאמין להכרזה של הילד. כן, גם אם שמעתם את אותה החלטה כבר הרבה מאוד פעמים. משפט בסגנון "כן, כן, כן, שמעתי אותך, עוד שבוע תשכח מזה לחלוטין" בוודאי יחסל כל התחלה טובה. צריך להבין שהילד לא מנסה לעבוד עליו, והוא אכן מאמין בכוונותיו.

המשך אי"ה בעלון הבא.

מתוך "אל תחטאו בילד" י.מ. יעקובסון

ילדים, ממש כמו המבוגרים, מקבלים החלטות טובות במטרה להשתפר, אך רובן עלולות להתאדות בשל יעדים לא ריאליים. איך מעודדים ושומרים על מוטיבציה אצל ילדים? (חינוך ילדים)

אתמול הילד קיבל החלטה טובה ללמוד טוב יותר, לסדר בעקביות את חדרו ולהתחיל לאכול ירקות, מתוך מטרה כנה להשתפר ולהיות ילד טוב יותר. אכן, החלטה נהדרת, אך הסיכוי שתחזיק יותר מיום שואף לאפס. הילד יבין מהר מאוד שהוא לא יכול לעמוד בכך, יתאכזב ויחווה תחושת כישלון. סביר להניח שבעתיד הוא ישתדל להתרחק מהחלטות 'טובות' ויעדיף לדבוק בהרגליו. זהו בדיוק מקומנו כהורים

דוד נקי - עורך דין ומגשר

מקרקעין, חוזים, נירושין, צוואות, הוצל"פ, תצהירים, ייצוג בבתי דין בידי ממונת.

מחירים נוחים

רחוב יפו 97 (מרכז כלל) ירושלים
פלא' 054-721-56-56
פקס' 1532-580-22-93
מייל: davidnakiadv@gmail.com

חידה

מתוך הפרשה

חידת השבוע

תחילתו וסופו הפוך מרצונו ויש יאמרו שהוא קר מאוד ולא נעים לשהות של ידו.

פתרון חידה שבת שלח: כלב בן יפונה

את הפתרונות יש לשלוח לכתובת מייל: betmaran1234@gmail.com

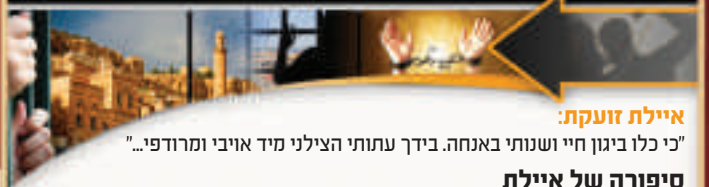
הסגולה השבועית

לשמירה מעין הרע

בזמן "ברכת כהנים" יניח האב ידיו על ראש בניו ויברכם "יברכך ה' וישמרך" וכו' מתוך הספר "הרי את מקודשת"

המעוניין לברר את מוקד הפצת העלון באזור מגוריו חייג לטל: 02-6502728

זעקתה של בת ישראל הבוקעת מהכפר הערבי העיון מחרישה אחניים... אך איש אינו שומע אותה...
בהמלצתם של גדולי הדור

איילת זועקת:

"כי כלו ביגון חיי ושנותי באנחה. בידך עותותי הצילני מיד אויבי ומרודפי..."

סיפורה של איילת

לפני כשבועיים התקשרה אלינו איילת שנמצאת כרגע בכפר אשר מטעמי חוק איננו יכולים לציין את שמו. וסיפורה על מצבה הקשה, על הביזיונות, ההתעללות והמכות. "אין לי כח לסבול יותר" – היא אמרה "אתם הצלם היחיד שאני נותנת לעצמי, אין לי אף אחד בעולם, ואם אתם לא יכולים, גם אני לא יכולה יותר" ובמילים האלה היא פרצה בבכי חנוק. הבטחנו לה שנגיע ושתחזיק מעמד עוד קצת, ומיד נכנסנו לפעולה ותוך שבועיים הכנו תוכנית הברחה מורכבת, אך עתה נשארו עומדים ותוהים, עלות ההברחה

אחותכם בצרה, אל תעלימו עין! חיינו עכשיו והצטרפו למצוות פדיון שבויים

לומדים וחוזרים 02-5425800

במלחמה הזאת אנחנו חייבים לנצח! מחזירים עכשיו את הבנות שלנו הביתה!

קדימה דחופה להצלת חיים שהגיע אלינו

איילת הקטנה רוצה לחיות

לילית ודודו הנהלים בקופת ביטוח נשים ובכוחות המשטרה חלוצית לזמנה חדרות לבידוק אם נשים רואות ילדה בח' בוקים ללכת לבית הספר. זלזלת חלק מכללת הילדים, באלטת להמשיך על חזית איילת חייבת לעבור טיפול כבד כדי להחשיף לחיות, לנצח כך היא מוותרת לזמנה בחייה.

זה החלל באם חיו סדור, באשילת חזרה לבית הספר, והחלטה על כוונתם לא חזרה. התאים חשבו שכדור בארץ, נחמד למאד לאתר פשוט בריאות את הבנות הנחש, שולחם רוב עליהם באחת.

אך עלויות הניתוח בחו"ל הן גבוהות ומוערכות

בכל - 250,000 שקלים!

יהודים! חייבים להציל את איילת.

חייגו: *9171

לפנות כמה אפשרויות לעזרה: אשדוד: 02-5400111 | תל אביב: 02-5400111 | תל אביב: 02-5400111

